

توبہ

شرحی از دعای سی و یکم صحیفہ سجادیه

سید محمد ضیاء آبادی

ضمیمه آبادی، مجلد ۳۰۹.

صحیفه سجّادیه، برگزیده، شرح.

نوبه شرح دعای سی و یکم صحیفه سجّادیه/مجموعه ضمیمه آبادی

تهران: مؤسسه بنیاد خیریه الزّهراء (ع)، ۱۳۸۸.

۳۹۶ ص.

ISBN: 978-600-5289-88-6

فهرست

کتاب حاضر در سالهای مختلف توسط ناظران متفاوت منتشر شده است.

علی بن حسین (ع)، امام چهارم، ۳۸ - ۶۴ ق. صحیفه سجّادیه - نقد و تفسیر.

نوبه (اسلام).

علی بن حسین (ع)، امام چهارم، ۳۸ - ۶۴ ق. صحیفه سجّادیه، برگزیده، شرح.

۱۳۸۸ ۳۰۴۲۲۵ ص ۸/ع BP۲۶۷/۱

۲۹۷/۷۷۲

۱۹۶۲۵۶۶

کتابخانه ملی ایران:

چاپ و تکثیر این کتاب با حفظ محتوا، رعایت کیفیت و ملاحظه‌ی موارد ذیل برای

دلسوختگان و علاقه‌مندان به گسترش معارف دینی بلامانع است:

- ۱) در هر نوبت چاپ تعداد ۱۰ نسخه به نشانی دفتر امور فرهنگی ارسال شود.
- ۲) هر گونه تغییر در محتوا و کیفیت ظاهری با اجازدهی دفتر امور فرهنگی می‌باشد.
- ۳) مطالب فوق در هر نوبت چاپ درج شود.

نوبه، شرحی از دعای سی و یکم صحیفه سجّادیه

سینو محمد ضمیمه آبادی

انتشارات بنیاد خیریه الزّهراء (ع)

چاپ اول: ۱۳۸۸

شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه

شابک: ۶ - ۵۲۸۹ - ۸۸ - ۶۰۱ - ۹۷۸

قیمت: ۱۷۰۰ تومان

چاپخانه: کبیری

نشانی: تهران - کارگر جنوبی - چهارراه لشکر - خیابان شهید معیری -

تلفن: ۵۵۳۸۰۵۲۴

کوچه ارجمند - پلاک ۴

فهرست

صفحه

عنوان

۱۵		مقدمه
۱۸		حال، منظور است نه قال!
۱۹		دعا از نظر «فطرت»
۲۰		دعا از نظر «عقل»
۲۲		دعا از دیدگاه «قرآن»
۲۴		دعا از دیدگاه «روایات»
۲۵		ضروری ترین دعا
۲۶		اهمیت ادعیه مأثوره از اهل بیت (علیهم السلام)
۲۷		صحیفه ی سجاده
۲۸		ضروری ترین دعا از مبارک ترین صحف
۳۷		متن دعای سی و یکم از صحیفه سجاده
۳۹		۱ «اللَّهُمَّ يَا مَنْ لَا يَصِفُهُ نَفْسُ الْوَاصِلِينَ»
۳۹		انسان از شناخت کنه ذات حق تعالی عاجز است
۴۱		بیانی لطیف از امام باقر (علیه السلام)
۴۳		۲ «وَيَا مَنْ لَا يُجَاوِزُهُ رَجَاءُ الرَّاجِينَ»
۴۳		دست نیاز انسان از دامن حق قطع نمی شود

- ۳ «وَيَا مَنْ لَا يَضِيعُ لَدَيْهِ أَجْرُ الْمُحْسِنِينَ» ۴۵
- کرم بین و لطف خداوندگار ۴۵
- ۴ «وَيَا مَنْ هُوَ مُنْتَهَى خَوْفِ الْعَابِدِينَ» ۴۸
- شدیدترین عذاب ها، عذاب فراق است ۴۸
- ۵ «وَيَا مَنْ هُوَ غَايَةُ خَشْيَةِ الْمُتَّقِينَ» ۵۰
- خشیت، لازمه‌ی درک عالی انسان است ۵۰
- حقیقت خوف و رجا ۵۵
- در این حدیث بیندیشیم و از ادعای غرورآمیز بپرهیزیم ۵۶
- فرق بین «حال» و «مقام»، در مسائل روحی ۵۸
- «رجا» غیر از «آرزو» است ۵۹
- تمثیل و تشبیهی زیبا در باب «رجا» ۶۰
- گفتگویی از بوعلی سینا با ابوسعید ابوالخیر ۶۱
- معنای واقعی «رجا» این است ۶۱
- شرایط تحقق حقیقت «رجا» ۶۲
- ۶ «هَذَا مَقَامٌ مَنْ تَدَاوَلَتْهُ آيِدِي الذُّنُوبِ وَقَادَتْهُ أَرْمَةُ الْخَطَايَا» ۶۴
- تجسمی از انسان اسیر دام هوس ۶۴
- آزادی «شهوۃ» به بهای اسارت «عقل» ۶۵
- ۷ «وَاسْتَخَوَذَ عَلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَفْصَ عَمَاءٍ» ۶۸
- موقعیت عقل در وجود انسان ۶۸
- چگونه مشعل فروزان «عقل» از جانب ابلیس تهدید می‌شود؟ ۶۹
- این حدیث از «خذلان» حق، ما را هشدار می‌دهد ۷۳
- راه پیشگیری از تسلط شیطان بر دل ۷۱

- حدود چیرگی شیطان بر دل انسان ۷۵
- ۸ «عَتَىٰ إِذَا انْفَتَحَ لَهُ بُصْرُ الْهُدَىٰ وَ تَقَشَّطَتْ عَنْهُ...» ۷۹
- دیده‌ی دل نیز کور می‌شود ۷۹
- کوردلان این جهان، نابینایان آن جهانند ۸۱
- هان! ای یاران عزیز توچه! ۸۲
- ۹ «فَمَثَلٌ بَيْنَ يَدَيْكَ مُتَضَرَّعًا وَ غَمُضَ بَصَرُهُ إِلَى الْأَرْضِ...» ۸۸
- حال دعا را آدابی است که رعایت آن لازم است ۸۲
- ۱- تَضَرَّع ۸۸
- ۲- گریستن ۹۰
- «گریه» از نظر قرآن کریم و اولیای دین علیهم‌السلام ۹۱
- ۳- صدا را آهسته کردن ۹۵
- ۴- به زبان آوردن و نام بردن حاجت ۹۸
- ۵- برشمردن گناهان و اعتراف به آنها ۹۸
- این هشدار امام علیه‌السلام چه توفان انگیز است! ۱۰۰
- بیداردلان از عواقب شوم گناهان نگرانند ۱۰۱
- سوز دل لازم است که از شنیدن و فهمیدن تنها، طرفی نتوان بست! ۱۰۳
- ۱۰ «لَا يُنْكِرُ يَا إِلَهِي عَذْلَكَ إِنِّ عَاقِبَتُهُ وَلَا يَسْتَعْظِمُ...» ۱۰۸
- کیفر مجرم، مقتضای «عدل» الهی است ۱۰۸
- مجازات اخروی، تجسم اعمال دنیوی است ۱۰۹
- عفو مجرم مقتضای کرم و فضل خداوندی است ۱۱۱
- معنای «کرم العفو»! ۱۱۲
- اتکال به فضل و رحمت حق باید داشت ۱۱۳

- اعتراف به معصیت در لسان معصومین علیهم السلام چه توجیهی دارد؟ ۱۱۴
- ۱۱ «اللَّهُمَّ فَهَذَا قَدْ جُنْتُكَ مُطِيعاً لِأَمْرِكَ» ۱۱۹
- دعا از افضل عبادات است ۱۱۹
- الحاح و اصرار در دعا پسندیده است ۱۲۱
- با اطمینان به اجابت، خدا را بخوانید ۱۲۱
- از تأخیر اجابت، دلگیر و ملول نشوید ۱۲۲
- حال دعا، خود گرانقدرترین اهداف و عزیزترین حاجات است ۱۲۳
- نیاز به «آب» و «نان»، راه وصول به «خالق مَنان» است ۱۲۶
- ۱۲ «اللَّهُمَّ فَضِّلْ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَالْقَنَى بِمَغْفِرَتِكَ» ۱۳۱
- چرا دعا را با «صلوات» افتتاح می‌کنیم؟ ۱۳۱
- سر این مطلب چیست؟ ۱۳۴
- به این روایت توجه فرمایید ۱۳۵
- آیا رسول اکرم صلی الله علیه و آله و آل اطهارش علیهم السلام از صلوات ما نفعی عایدشان می‌شود؟ ۱۳۶
- انتقام خدا، همان عقوبت مجرم است ۱۴۳
- ۱۳ «اللَّهُمَّ وَثِّقْ فِي طَاعَتِكَ نِيَّتِي وَأَخِمْ فِي عِبَادَتِكَ» ۱۴۵
- نیت، روح عمل است ۱۴۵
- سزاهمیت نیت ۱۴۷
- حکایتی در دشواری اخلاص ۱۴۸
- سر خلود در بهشت و جهنم، همیشگی بودن نیت است ۱۴۹
- دل، بر اثر گناه آلوده و چرکین می‌شود ۱۵۱
- شستشوی دل از چرک سیئات احتیاج به انجام حسنات دارد ۱۵۳
- تذکر لازم ۱۵۶

- ۱۵۹..... بکوشیم که مسلمان بمیریم
- ۱۶۱..... مقایسه‌ای بین مشاهدات عالم خواب و عالم مرگ
- ۱۶۲..... سزاین همه دستورات عبادی از نماز و ذکر و دعا چیست؟
- ۱۶۳..... دو حکایت در سوء خاتمه
- ۱۶۵..... ۱۴ «اللَّهُمَّ إِنِّي أَتُوبُ إِلَيْكَ فِي مَقَامِي هَذَا مِنْ كِبَائِرِ دُنُوبِي...»
- ۱۶۵..... معنای توبه و حقیقت آن
- ۱۶۸..... شرایط توبه از بیان امام امیرالمؤمنین علیه السلام
- ۱۷۰..... گناه و مضرات آن
- ۱۷۳..... چگونگی تأثر قلب از عمل
- ۱۷۴..... یک مثال ساده
- ۱۷۵..... شمه‌ای از عقوبت‌های تبهاران در جهان پس از مرگ
- ۱۷۶..... سبکترین عذاب روز قیامت
- ۱۷۷..... حال این ندای دلسوزانه‌ی امام علی علیه السلام را هم بشنویم
- ۱۷۸..... هان! تا دیر نشده توبه کنیم که وقت تنگ است
- ۱۷۹..... غفلت از مرگ از فطانت انسانی به دور است
- ۱۷۹..... چه لحظه‌ی تلخ تأسف باری
- ۱۸۰..... زیرکترین مردم!
- ۱۸۱..... تو چه دانی که لحظه‌ی مرگ، کی خواهد بود؟
- ۱۸۱..... آنچه الان مانع توبه است، چیست؟
- ۱۸۴..... وجوب فوری توبه از دیدگاه عقل
- ۱۸۶..... وجوب توبه از نظر قرآن
- ۱۸۹..... پس تا مهلت دارید کار کنید

- هان ای یاران به هوش آیید! ۱۹۰
- چگونه باید توبه کرد؟ ۱۹۲
- باز هم گوشه‌ای از عقوبات روز جزا ۱۹۹
- توبه‌ی صحیح حتماً مقبول است ۲۰۱
- هشدار از وسوسه‌های یأس آور شیطان ۲۰۴
- گناهان کوچک و گناهان بزرگ ۲۰۹
- میزان تشخیص معاصی کبیره از صغیره ۲۱۱
- کبائر عدد محصورى ندارند ۲۱۳
- روایت در معرفى کبائر ۲۱۴
- گناهان باطن و گناهان ظاهر ۲۲۲
- سوالف و حوادث، گناهان دیرینه و گناهان نو ۲۲۳
- توبه‌ی کامل ۲۲۴
- ۱۵ «وَقَدْ قُلْتُ يَا إِلَهِي فِي مُحْكَمِ كِتَابِكَ إِنَّكَ تُقْبَلُ...» ۲۲۵
- شرح و توضیح ۲۲۵
- ۱۶ «وَلَكَ يَا رَبِّ شَرْطِي إِلَّا أَعُوذُ فِي مَكْرُوهِكَ...» ۲۲۹
- شرط وفاداری بر توبه ۲۲۹
- لقمه‌ی هر مرغی انجیر نیست ۲۳۰
- ۱۷ «اَللّٰهُمَّ اِنَّكَ اَعْلَمُ بِمَا عَمِلْتُ فَاغْفِرْ لِي مَا عَلِمْتَ...» ۲۳۲
- انحطاط نهانی روح ۲۳۲
- ۱۸ «اَللّٰهُمَّ وَ عَلَيَّ تَبِعَاتٌ قَدْ خَفِضْتُهُنَّ وَ تَبِعَاتٌ قَدْ...» ۲۳۳
- فراموش کردن گناهان از شقاوت انسان است ۲۳۳
- راه تخلص از تبعات «حقوق الناس» ۲۳۴

- دعا در کجا راه نجات است؟!..... ۲۳۵
- شتمه‌ای از گرفتاری‌های روز حشر راجع به «حقوق الناس»..... ۲۳۸
- «مفلس» از نظر رسول خدا ﷺ چه کسی است؟..... ۲۴۲
- آه از صحنه‌ای چنین..... ۲۴۳
- ۱۹ «اللَّهُمَّ وَإِنَّهُ لَا وَفَاءَ لِي بِالتَّوْبَةِ إِلَّا بِعِصْمَتِكَ»..... ۲۴۵
- در وفای به توبه، امداد غیبی حق لازم است..... ۲۴۵
- چه اعتراف صریح و زیبایی!..... ۲۴۷
- ۲۰ «اللَّهُمَّ إِنَّمَا عَبَدْتُكَ تَابَ إِلَيْكَ وَهُوَ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ»..... ۲۵۰
- توبه کاران دارای درجات مختلف می‌باشند..... ۲۵۰
- ۲۱ «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعْتَذِرُ إِلَيْكَ مِنْ خَهْلِي وَأَسْتَوجِبُكَ»..... ۲۵۳
- هر انسان گنهکاری جاهل است هر چند دارای علم باشد..... ۲۵۳
- نعمت «عافیت» از نعمت‌های بزرگ خداست..... ۲۵۶
- «عافیت»، پرده‌ای بر چهره‌ی اعمال زشت انسان!..... ۲۵۸
- ۲۲ «اللَّهُمَّ وَإِنِّي أَتُوبُ إِلَيْكَ مِنْ كُلِّ مَا خَالَفَ إِرَادَتَكَ»..... ۲۶۰
- الهام و وسوس..... ۲۶۱
- قلب، گناهان مخصوص به خود دارد..... ۲۶۲
- حدیث نفس، مؤاخذه ندارد..... ۲۶۳
- ۲۳ «اللَّهُمَّ فَارْحَمْ وَخَذْتِي بَيْنَ يَدَيْكَ وَوَجِبَ قَلْبِي»..... ۲۶۶
- توبه‌ی کامل با خشیت قلب و ارتعاش بدن همراه است..... ۲۶۶
- آیا انصافاً ما دارای چنین حالی هستیم؟..... ۲۶۷
- ۲۴ «اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَشَقِّعْ فِي خَطَايَايَ كَرَمَكَ»..... ۲۷۰
- فضل حق اگر شامل حال نگردد..... ۲۷۰

- ۲۷۲..... بشارت در ضمن یک حکایت
- ۲۷۲..... سخنی پرمغز از یک فرد بیابانی!
- ۲۷۴..... ۲۵ «اللَّهُمَّ لَا خَفِيرَ لِي مِنْكَ فَلْيَخْفُرْنِي عِرْكَ...»
- ۲۷۴..... حصر شفاعت در خدا منافی ثبوت شفاعت درباره‌ی اولیای خدا نیست
- ۲۷۸..... ۲۶ «فَمَا كُلُّ مَا نَطَقْتُ بِهِ عَنْ جَهْلِ مَنِي بِسُوءِ أَثَرِي...»
- ۲۷۸..... عذرخواهی از این همه گستاخی در سخن!
- ۲۷۹..... آسمان و زمین و کل موجودات، دارای درک و شعورند
- ۲۸۲..... ۲۷ «اللَّهُمَّ إِنْ يَكُنِ النَّدَمُ تَوْبَةً إِلَيْكَ فَأَنَا أَنْدَمٌ...»
- ۲۸۲..... توبه با تجلیات گوناگونش
- ۲۸۴..... ۲۸ «اللَّهُمَّ فَكَمَا أَمَرْتَ بِالثَّوْبَةِ وَ ضَمِنْتَ الْقَبُولَ...»
- ۲۸۴..... صفت توأب از جمله صفات الهیه است
- ۲۸۵..... توبه‌ی انسان محفوف به دو توبه از خداست
- ۲۸۷..... توبه‌پذیری از سوی خدا تفضل است
- ۲۹۰..... ۲۹ «اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ كَمَا هَدَيْتَنَاهُ...»
- ۲۹۰..... وظیفه‌ی امت، عرض ادب به آستان رسول خدا ﷺ و آل اطهار علیهم السلام
- ۲۹۲..... ختم کتاب و نیایش به درگاه خدا